

linna ja Ewangeliumi kiriku wasta midagi ette wõtta ei taha. Selle peale lasti teda wangist lahti, enne 1. Veikusekuu pääwa 1525. Weel aga ei arwanud Riia linn täitsa usaldada wõima. Käämeestele, kes Riia linnas wastatamist oma peale wõtnud, pidiwad weel teised käämeheks heitma. Tallinna Raekohtu kirja järel wõtsiwad wennad Bartelt ja Hans Bomhouwer ja nende kälimees Peter Klewinckhusen oma peale, Riia käämeestele selle eest wastata, et Antonius, kes suure õigusega wangis peetud olla, oma antud ja kohtu ees wandega linnitatud tõutust ka pidama saaks ja ei ise Riia linnale ühtigi paha teha, aga ka teiste sõbrade ega wõeraste, sündinud ega sündinuta, waimulikkude ega ilmalikkude läbi, kohtu poolest ega ilma kohtuta, igamehes tulewas aegas teha ei taha, tohi ega mõtle; ilma kurja kawaluset, luida inimese mõistus seda iganes wälja arwata ehk mõelda wõiks. Peats aga siiski Antonius Bomhouwer midagi lõlwatumat ehk näutumat Riia linna wasta mõtlema ehk ette wõtma, siis oleks sellel õigus Hans ja Bartelt Bomhouweri ja nende kälimehe Peter Klewinckhuseni käest wastust pärida ja neile ei midagi eestkostmist ega wabandamist lubada. Nenda tehti Misklikuu 29. pääwal 1525.

Antonius Bomhouwer sai nüüd Riigas täitsa

wabaks lastud, tema läks oma käämehe ja eestkostja Hinrik Raffmehsteri juure elama ja Riia Ewang. Lutheruse usutunnistuse kirikuõpetajate hoolts sai antud, teda puhastatud Kristiuse õpetuse poole pöörata. Nende õpetajate kesks on iseäranis nimetatud Andreas Knopfen, Riia Reformator, teda Dr. Martinus Luther ise Riia linna saatnud oli, ja Mikolaus Ham, selle nime ainult sellest loust tuntakse. Aga mink oli langekaelisem kui armati, ehk luida Andreas Knopfen omas kirjas, selle aegse lõnewiisi järel tunnistab: „Eyn alth handt is quandt bendich tho maken“ — „üks wana koer on raskelt taltsiks teha“.

Selle ümberpööramise katse lugu on Andreas Knopfen ise ühes kirjas Tallinna Raekohtule teada antud, mis weel Raekohtu kirjalikus alles on. Selles kirjas manitseb Knopfen Tallinna Raekohtu ja kogudust etteawaatamisele, sest wend Antonius oli pärast seda jenna läinud ja seal ja ümberlaudu „imelikult ja häbemataalt püha Ewangeliumi wasta“ tallitama ja õpetama hakkanud, et tema seal oma salaliku sõnadega tedagi ei elsi- taks, sest „Ingel Satanas paneb ennast waga Ingli riietesse, kui tema tappa ja elsi- tada tahab, nenda ka tema sulased,“ ütleb Knopfen selles omas kirjas, Riianlakuu 12. pääwast 1527.